СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 23. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 29-го січня 1947. No. 23. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, January 29, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ' ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ОТВЕРТИЙ ЗАВОД, БЕЗ СТРАЙКІВ І ВІДСТАВЛЮВАННЯ, У ПЛАНІ СТАЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ

Проти 14 домагань, предявлених юнією сталевих робітників для нового контракту, підприємство Юнайтед Стіл Корпорейшен у Питсбургу видвигнуло 13 своїх домагань. Підприємці домагаються повного права наймати, відправляти, накладати кари і признавати додаткову платню для заохоти робітників. Головні точки зводяться до домагання від юнії „отвертого заводу", і повної денної праці за справедливу заплату. Від себе підприємство предявляє плян виключити масове відставлювання („локавт") робітників. У підприємстві Юнайтед Стіл зайнятих є 170,000 наємців. Це є головне підприємство, яке дає провід іншим подібним і тому наладження контракту з ним стане підставою інших контрактів.

У столиці вдоволені з перебігу переговорів.

Урядові кола, представники робітничих організацій і представники промислу у Вашингтоні висловлюють вдовілля з дотеперішнього наладнування промислово-робітничих спорів при нагоді укладання нових контрактів між підприємцями й професійними юніями. Досішні успіхи в переговорах в сталевім промислі вважається за знак майбутнього миру, а підписання контракту в гумовій індустрії підтримує цей оптимізм. Згаданий контракт обіймає 16 гумових заводів у цілому краю, які дають працю 30,000 робітників. Головна признака нового контракту це забезпека для робітників і для підприємців. Коли б робітника відправляли, йому дають спеціяльну грошеву „відправу".

БИЛ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ „РІВНОСТИ" ПІДПРИЄМЦЯМ.

Два сенатори внесли законопроект, який має на меті зменшити спори між підприємцями і наємцями, та перевести інші зміни в Акті Вагнера. Є між ін. предявлення, щоб підприємці мали „більш зрівнане" право в переговорах, з робітничими юніями, ніж їм признає теперішня постанова в цьому законі. Авторами билу є сенатори Джозеф Г. Бол, республиканець з Минесоти і демократ Ален Дж. Елендер, з Луізіяни. Підготовче переслухання почнеться в сенатській комісії праці і прилюдної добродійности, де головою є сен. Роберт А Тафт.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТРУМАНА ЗА АТОМОВУ БОМБУ ДЛЯ ЯПОНІЇ.

Колишній секретар війни Генрі Л. Стимсон пише в статті у журналі „Гарпер'с Мегезин", про це, як дійшло до рішення скинути атомову бомбу на Японію. Він твердить, що предявлення військової влади в справі вжитку бомби було зроблене сімох провідним науковцям, які творили дорадче тіло при вирішуванні політики держави. Щойно після осягнення однозгідности таких чинників, скинено бомбу. У виданні журналу „Ди Атлантик Монтлі" за лютий поміщений лист президента Трумана до д-ра Карла Т. Комптона, голови Технологічного Інституту з Масачусетс. У згаданому листі находиться потвердження цього, що пише Стимсон, а крім цього президент Труман згадує, що кінцеве рішення „залежало від президента", тобто від нього самого і таке рішення видано після докладного розгляду положення і після того, як Японія дістала ясну осторогу наперед, що бомба буде скинена, коли Японія не приноровиться до жадань Аліянтів. У журналі міститься погляд, що скинення атомової бомби прискорило кінець війни і тим самим змешило муки мільйонів людей.

ВІК ЛЕТУНСТВА ЩЕ НЕ НАСПІВ, КАЖЕ ГАРИМАН.

Цивільне летунство є щойно в своїм діточім віці, але його розголошено вже як дозріле зогляду на невмолиму конечність для краєвого господарства — такий пгогляд висловив секретар торгівлі В. Аверел Гариман у промові на зібранні Інституту Повітреплавних Наук в готелі Астор у Ню Йорку. Він остерігав, що ще не наспів вік летунства, як цього собі бажали б люди і тому видавці журналів повинні бути обережними в описі різнородних подвигів летунів, бо це розпалює лише фантазію одиниць і спричинює невдачі.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВОРОТУ ЩОДЕННИКА ВІД МОРГЕНТАВА.

Секретар скарбу Джан В. Снайдер звернувся до свого попередника в уряді Генрія Моргентава, щоб він звернув його департаментові свій щоденник, який він вів учасі свого урядування і в якому він позаписував розмови з президентом Рузвелтом та іншими високими урядовцями з воєнних часів. Щоденник обіймає 900 томів, у яких містяться записки й копії з урядових документів, отже з цих причин це є власність народу, а не приватної одиниці, мав сказати Снайдер Моргентавові.

ОЛ. БАБІЙ

ПІД КРУТАМИ

Ще тільки вчора уп...
Ще тільки вчора родилась
Нині на сполох сурмлять вже сур.
— Орда йде дика з чужого поля!

Ще тільки вчора — драпорів море,
Побідно грали дзвони в Софії, —
А нині, нині — горе нам, горе!
— Знов Боголюбський йде з Москови.

Знову з півночі градові тучі
Впадуть на наші ниви народні:
Сумує Київ, руїни ждучи:

— Спасуть хіба нас чуда Господні! —
Крамоли, чвари в краю цілому,
По лютих війнах люд у знемозі;
Гей, скигнить чайка в степу німому,
Що гніздо звила ось при дорозі.

Зібралось триста юних, сміливих:
— Браття: Не купим волі сльозами!
Не треба смутків, ні слів журливих;
Ходім на Ігор у бій з мечами! —

Гей, гремлять стріли мрачної днини,
Аж у Чернигів котяться громи;
Паде покіссям цвіт України,
Та хто вбив тіло, духа не зломить!

Бились сполудня, бились до ночі;
Аж тоді втихли у пітьмі бої,
Як закрив воїн останній очі,
Як впав, убитий побіля зброї.

Всі ви спочили у темній могилі,
Та нас в неволю не завернути,
Бо і в нас були вже Термопілі,
Бо впало триста, ген там, де Крути!

Бувший президент Литви д-р К. Ґрініюс в Ню Йорку

До Злучених Держав прибув з европейської скитальщини д-р Казис Ґрініюс, бувший президент Литви. Литовсько-Американська інформативна Централя в Ню Йорку влаштувала з цеї нагоди минулого понеділка пресову конференцію в готелі Барбізон Плаза в Ню Йорку. Прибуло поважне число різних репортерів, між іншими з Ню Йорк Таймс, Асошіейтед Прес та ін. Д-ра К. Ґрініюса представив відомий американсько-литовський діяч, адв. Констатин Юргела. Сказав, що 80-літній д-р Ґрініюс є сином селянина і відомий з своїх ліберальних поглядів та великої активности як редактор і організатор від наймолодших літ. Він є одним з тих, що вже в 1905 році домагались від російського уряду автономії для Литви. В часі російської революції в 1917 році большевики замордували його жінку і дочку, а син, що перебував від кількох років в Америці, вратувався тільки тим, що тоді служив в російській армії. Д-р Казис Ґрініюс був вибраний президентом Литви в 1926 році. Перебув новітню німецьку і російську окупацію. Протестував перед німцями за їхні знущання, але як в 1944 році розпочалася нова филя большевицького терору, він виїхав з Литви з десятками тисяч інших литовців. В американській, британській та французькій зонах є тепер до 75,000 литовців, твердив д-р Ґрініюс, відповідаючи на запити. Казав, що в скитальчих таборах можна б витримати, як би не страх перед репатріяцією, як би не ті постійні допити, що доводять скитальників до божевілля. Та це зненавиджене усіми „скрінінг" уже скінчилось. Але яке гірке не було б життя у скитальчих таборах, то воно ще є легким у порівнанні з тим, що треба було б витерпіти скитальникам від большевиків, коли б вони опинились у Советах. Д-р Ґрініюс казав, що литовські скитальці мають деякі відомости з Литви, бо там далі діє литовське підпілля, з яким молоді скитальці є у звязку, хоча він дуже утруднений і небезпечний. Советська влада вивезла досі до 150,000 литовців в глибину Советського Союзу, головно на Сибір. Литва, казав він, має в різних країнах свої посольства, які ще досі визнані. Формальною литовського уряду нема закордоном, але є закордонне представництво, т. зв. Верховний Литовський Визвольний Комітет, в якому заступлені усі партії: католики, націоналісти, соціялісти і т. д., крім большевиків. Литовці надіються, що Атлянтійський Чартер буде здійснений і Литва буде знову самостійною. Д-р Ґрініюс думає, що котрась з держав-членів Обєднаних Держав, піднесе справу Литви на дискусію з найближчих нарад О.Д. Дня 16. лютого буде він промовляти у Филаделфії на Святі 25-ліття незалежности Литви. Казав, що всі скитальці бажають тільки одного: повороту до своїх рідних хат, що, одначе, не можливе, поки там існує советська влада. Д-р Ґрініюс дуже добре обізнаний з історією України та з українською культурою. Знає дуже багато визначних українських провідників і бачився з деякими недавно у Франкфурті. Таке заявив з великою радістю представникові „Свободи".

ПАНІ ЕЛІНОР РУЗВЕЛТ ПРЕДСІДНИКОМ КОМІТЕТУ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ.

На засіданні Комітету Людських Прав в О.Д. п-ні Елінор Рузвелт була вибрана одноголосно через аклямацію предсідником цього Комітету. Завданням Комітету, в склад якого входять 18 держав, є приготовити міжнародній законопроект людських прав. Комітет під цю пору студіює велику кількість подань і зажалень в справі діскримінацій та насильств і заперечення найосновніших людських справ в поодиноких країнах, від Палестини почінаючи, а на самих Злучених Державах кінчаючи. Пані Рузвелт заявила, що головним завданням Комітету буде найти спосіб і засіб, якими можна б перевести ухвалення законопроекту людських прав, що його Комітет приготовить.

АТОМОВА ПОЛІТИКА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ НЕ ЗМІНЕНА — ТВЕРДИТЬ ВОРЕН. Р. ОСТИН.

Після розмови з секретарем стейту Маршалом оприлюднив заяву в справі атомової політики Злучених Держав Ворен Р. Остен, голова делегації в Організації Обєднаних Держав. Він заявив, що „атомова політика" Америки не змінена і лишається така, як її сформулював Бернард Барук. Він заявив теж, що він уже готовий іти на дискусію в справі роззброєння і контролі атомової бомби на зібранні Ради Безпеки О.Д. без проволоки.

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ ДОБУ ПРИЯЗНИ МІЖ АРГЕНТИНОЮ І ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

Серед дипломатичних кол у Вашингтоні приймається погляд, що вже незабаром настане доба приязни між Злученими Державами й Аргентиною. Цей погляд висловлюють дипломати після відїзду амбасадора Месерсмита на пост амбасадора до Буенос Айрес.

Месерсмит перед виїздом заявив, що президент Труман висловився, що відносини до Аргентини є нормальні під кожним оглядом. Коли ще Аргентина переведе докладну чистку з націстівських елементів, тоді прийде час на переговори для оборони півкулі.

КОРПОРАЦІЯ-РАКЕФЕЛЕРА ДЛЯ ПОПРАВИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В БРАЗИЛІЇ.

Нілсон Ракефелер і чотири інші сини тепер живучого Джана Д. Ракефелера, а внуки основника ракефелерівських маєтків, зачартерували корпорацію в Олбені, стейту Ню Йорк, з метою розвинути широку діяльність для поправи сільського господарства в Бразилії і в інших південно-американських країнах. Корпорація має $3,000,000 основного капіталу, а уділи в цім капіталі можуть закупити бразилійські підприємства. Для справнішого діяння будуть окремо заложені корпорації в Бразилії і інших республиках. Дохід мав би бути розділений відповідно до уділів в користь республик, а головна ціль корпорації така, щоб піднести життєву стопу в південно-американських країнах.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ПРОТИ МАЛИХ ДЕРЖАВ

З кінцем минулого тижня Советський Союз представив Лондонській конференції заступників закордонних міністрів Чотирьох Потуг свою пропозицію щодо процедури в справі мирових договорів з Німеччиною і Австрією. Советський Союз домагається подібної процедури, як була на Паризькій Конференції в справі договорів зі сателітами Німеччини, яка майже цілком виключає голос малих країн та яку завзято поборювали всі західні демократії, з Францією, Англією і Америкою включно.

АНГЛО-АЛЬБАНСЬКИЙ СПІР В РАДІ БЕЗПЕКИ.

Альбанський уряд повідомив О.О.Д. дня 27-го січня, що він вишле свого окремого представника, який в Раді Безпеки відповідатиме на британські обвинувачування в справі закладання мін в проливі Корфу. Альбанським представником буде Гисні Капо, дотеперішній дипломатичний уповноважений Альбанії в Білгороді.

НОВИЙ ГРЕЦЬКИЙ УРЯД ПРОПОНУЄ АМНЕСТІЮ.

Новоіменований премієр грецького коаліційного уряду Деметріоса Максимоса заповів дня 27-го січня в парламенті, що будуть пороблені всі заходи з метою закінчити громадянську війну. Одним з головних засобів мала б бути генеральна амнестія для усіх, що протягом визначеного часу добровільно зложать зброю.

МІЖНАРОДНЯ КОМІСІЯ В АТЕНАХ.

До Греції прибули 27-го січня девять советських членів міжнародньої Комісії О. Д., що має провірювати положення на грецьких кордонах. Інші члени делегації вже прибули раніше. Грецький уряд відкинув як не правдивий югославський протест, мовляв Греція унеможливлює приїзд югославської делегації паспортовими труднощами.

УБИЛИ ПРЕДСТАВНИКА ТІТА В ТАБОРІ СКИТАЛЬНИКІВ.

Дня 25-го січня в одному таборі югославських скитальників біля Неаполя в Італії убито югославського представника Влацька Глучіча. Югославське міністерство закордонних справ робить за це відповідальними британські військові власті, вважаючи цей випадок за „найсеріозніший інцідент, що трапився між югославськими і британськими властями".

СУДЯТЬ НАЦІСТІВ.

В Нірнбергу, в американській зоні Німеччини, відбуваються зараз чотири великі процеси, з того два перед німецьким денацифікаційним судом і два перед американським військовим. Перед першим судом відповідають звільнені Міжнароднім Судом Ганс Фріче і Франц фон Папен, а перед американським військовим судом розпочали свою оборону заступник Ґерінґа ген. Ерґард Мільх та 23 німецьких лікарів, обвинувачених в злочинах експериментів на живих людях.

КОМУНІСТИЧНА ДИКТАТУРА В МАДЯРЩИНІ.

З Будапешту повідомляють, що місцеві комуністи, за піддержкою Москви, закінчують свої заходи, звернені на встановлення комуністичної диктатури в країні, хоча народ цілком виразно заявився проти неї й хоча комуністи творять тільки цілком малий гурт в порівнанні з іншими партіями. В американських коментарах додається, що там, де Москва має можливість безпосереднього „впливу", міжнародні договори й зобовязання не мають жодного практичного значення.

ХІРАЛЬ У ВІДСТАВЦІ.

Премієр т. зв. еспанського республиканського уряду на вигнанні д-р Хозе Хіраль подався у відставку та прохав президента на вигнанні Дієго Мартінес Барріо створити новий уряд, — повідомили з Парижа дня 27-го січня. Резигнація Хіраля є у звязку зі загальною крізою цього уряду на вигнанні.

БРИТАНСЬКО-БІРМСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ.

В Лондоні закінчилися переговори представників Бірми з британським урядом, у висліді яких британський уряд погодився на вибори до бірмської Конституційної Асамблеї в квітні б. р. та на створення т. зв. внутрішнього уряду з подібними правами, як їх має індійський уряд. Це мало б бути дальшою фазою на шляху до повної незалежности Бірми.

ПАЛЕСТИНСЬКІ ТЕРОРИСТИ СХОПИЛИ ЩЕ ОДНОГО БРИТАНЦЯ.

Жидівські терористи в Палестині схопили ще одного британця, тим разом суддю Ралфа Віндгема. Британський Високий Комісар для Палестини, ген. сер Алян Кунінґгем, заявив, що на випадок, як схоплені британці не будуть звільнені протягом визначеного часу, в країні буде проголошений військовий стан.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597- 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПИЛЬНУВАТИ СПРАВИ СКИТАЛЬНИКІВ!

Проволока з допущенням до Злучених Держав поважнішого числа скитальників з Європи зачинає вже глибоко вражати тих американців, що задержали в собі дещо з давніх піонірських чеснот, що свободолюбні і гуманні. Так треба розуміти критику американської іміграційної політики, яку можна було завважити тими днями в різних часописах, що обговарювали іміграційну статистику, опубліковану минулого тижня департаментом стейту.

Ця статистика виказує у простих числах, що закон дозволяє на допущення до Злучених Держав річно 153,879 імігрантів, з чого прибуває в дійсности тільки половина. До цього треба додати, що президент Труман дав дозвіл на спроваджування до Злучених Держав річно 39,000 скитальців, очевидно врахованих в іміграційну загальну квоту, якої, як згадано, не вичерпується. Теж і це не здійснюється, бо від часу цього дозволу допущено з цього числа тільки маленьку частину. Найгірше, що нема надії, щоб у теперішніх обставинах ці справи поправились, бо ж пишуть, що навіть тим скитальникам в Європі, що могли б до Америки дістатись, прийдеться ждати на це ще довгі літа... Так не може бути і тому треба напирати у цій справі на уряд і конгрес, особливо на той останній, бо тільки таким чином буде можна зрушити цю пекучу справу з місця, хоч не треба забувати і за інші способи.

Ню Йорк Таймс помістив минулої пятниці письмо в обороні скитальців, що втікли з Советів. Це є голос самих скитальників, яких імен не проголошено, але за них підписали: відомий російський діяч з першої російської революції, Александер Керенський, та проф. Михайло Карпович. В письмі згадується за сотні тисяч політичних емігрантів зі СССР, що їх обвинувачують за співпрацю з німцями і не дають їм азилю, а яких вина тільки в цьому, що вони не є тих самих поглядів, що їх голосить комуністична партія в Советах. Ці скитальники домагаються міжнародного суду над собою з одним тільки застереженням, щоб у ньому не сиділи комуністи, бо де б вони не були, вони є тільки агентами Москви. Вони апелюють до культурного заходу, до церков і до людей різних партій, крім одних комуністів; апелюють в імя свободи і справедливости. Як знаємо, апелювали до американців і культурного світа вже давно теж і українські вчені, письменники, мистці, але таким голосам важко дістатись до преси... Добре, що хоч дістаються інші, бо й це помагає скитальчій справі, в тому й українській.

Скитальчу проблему треба далі порушувати на різні лади і в різних місцях. Маємо повідомлення з Лондону, що Британія видаватиме скитальникам міжнародні пашпорти на взір давніх пашпортів Нансена, є й інші добрі вісти. Поліпшиться теж і справа допущення скитальників до Злучених Держав. Треба тільки далі вперто працювати теж і в тому напрямі.

Безсмертні Крути

Їх було триста. Усі полягли і всі житимуть вічно. Триста юнаків-лицарів зпід Крут.

Історія відома. Актом з 22-го січня 1918-го року Українська Центральна Рада в Києві проголосила самостійну, від нікого незалежну, суверенну Українську Народню Республику. У відповідь на це Москва створила з кількох зрадників большевицький уряд в Харкові а на Україну послала свої полчища під командою бувшого російського жандармського полковника Муравйова. Одна армія під командою Єгорова наступала по залізниці Харків-Полтава-Київ; друга під командою Ремигова посувалась в напрямку Курськ-Бахмач-Крути-Київ. Крім того збоку Жмеринка-Козятин наступали здеморалізовані частини російського гвардейського корпусу. Довкруги Києва творилось щораз тісніше кільце. Молода Українська Держава не мала ще зорганізованого війська й сам уряд не прикладав до цього більшої ваги, дивлячись на війська насамперед як на сконцентровану масу людей, податливу на всяку ворожу агітацію. Ще в половині грудня було проголошено наказом військового міністра загальну демобілізацію столиці України. Як большевицькі полчища підходили вже до воріт Києва, український уряд кинув розпачливе гасло до всіх, в кого ще жевріла в серці надія, в кого ще не опали безсильно руки. Видано відозви до студентів Народнього Університету, до II. гімназії і взагалі до українських студентів та середньошкільників, щоб вони зі зброєю в руках стали на захист українських кордонів — пише співучасник. І молодь відразу з г о л о с и л а с ь, сформувавши „Курінь Студентів Січових Стрільців", під проводом сотника Тимченка. В цей курінь вступили майже всі учні 7-мої і 8-мої клас II. ім. Кирила і Методія гімназії, студенти Володимирського Університету, учні гідротехнічної та лікарської шкіл.

Дня 27-го січня Курінь одержав від командного складу першої військової школи наказ виступити в похід. З боєвими піснями, але з недостаточним вишколом та без потрібної зброї вирушив Курінь того ж дня записати своєю кровю безсмертну сторінку української історії. Вже на третій день ці 14-18-літні юнаки своїми грудьми перегородили ворогові дорогу до золотоверхної столиці України.

В годині 3.30 після полудня большевики повели сильний наступ. Наступали „матроси Балтійського флота" і всі були пяні. Шість тисяч червоної орди проти 300, дослівно: триста українських спартанців. Бій тривав до пізного вечора. Участник тих боїв пише:

„Мені видно було три чорні. густі лави матросів, що йшли в наступ. Застукотіли скорострілi, рушниці... Видно було, як падали на снігу чорні постаті матросів...

Падали чорні постаті, за ними йшли нові, падали і знову йшли, одні за другими і чорні і сірі лави..."

Бій тривав до пізного вечора. Вичерпані, виснажені, без досвідченої команди і без потрібної кількости та якости зброї і маючи перед собою по 20 ворогів на кожного, полягли на Чернигівських полях ці безсмертні лицарі. 27 студентів попали в полон і їх черговог дня після диких знущань большевики розстріляли. Сімох ранених червоні наїзники помилково відправили в Харків і ці чудом спаслися.

Після звільнення України від большевиків в 1918 році, відшукано трупи героїв і похоронено на державний кошт та при величезному здвизі народу в Києві. Похоронено всіх у братській могилі над кручею Аскольдового кладовища, звідкіль простягається далекий вид на Чернигівщину, де є Крути — Українські Термопілі і де колись український народ здвигне найвеличавіший памятник, бо найбільшого геройства і найбільшої любови до Батьківщини.

Між полоненими, які в бою під Крутами попали до большевицького полону, був син убогої вдови зпід Боярки. Після найжорстокіших тортур червоні кати поубивали їх і їх закривавлені та змасакровані тіла залишили на снігу. Люди пізнали юнака, зняли з нього скривавлену і подіравлену багнетами сорочку та передали матері-вдові. Вона кожного вечора винімала цю сорочку, та пригортаючи до грудей клякала і молилась, заливаючись сльозами. А бабуся сиділа на лавці та в німій розпачі приглядалась цьому висохлими вже від сліз очима. Одної ночі, під час молитви матері, зідкрились безшелесно двері і на порозі став він, син її, живий і здоровий, з ясними очима та світляною авреолею навколо голови.

— Сину мій, дитино моя, — кинулась до нього мати. — Ти живий, ти не поляг?

— Успокійся, мамо, — заговорив син. Я поляг за Україну. Я тільки прийшов забрати від тебе свою сорочку. Моя кров на ній буде моїм свідоцтвом перед Найвищим Суддею. Свідоцтвом України.

— Сину мій, сказала мати, візьми сорочку, але візьми й мене. Благаючи долі для України в Сина Божого ти поставиш перед ним свою скривавлену сорочку, а перед Його Матірю я поставлю своє скривавлене материнське серце..."

Ще більшою радістю засяли очі юнака; світляна авреоля появилась навколо голови матері.

— Це за Україну, мамо — сказав син. Взяв маму за руку і вони пішли...

Бабуся відкрила очі. На столі, перед образом Матері Божої, догоряла воскова свічка, а на землі, перед нею, лежало мертве тіло матері. Її вже холодні руки сильно давили до грудей скривавлену сорочку сина.

Геройський чин 300 українських юнаків і їх смерть в боротьбі проти одновічного ворога — Москви, звязується і порівнюється з подібним чином спартанців під Термопілями в 480 р. перед народженням Христа. І там полягло триста спартанців в боротьбі проти многотисячних когорт перського наїзника. А на цьому місці здвигнено памятник, на якому написано: „Чужинче, піди в Спарту і скажи, що ми виконали наш обовязок". На прикладі спартанців зпід Термопіль виховуються генерації світа вже більше двох тисяч років.

Україна має свої Термопілі-Крути. І на цьому памятнику найкраще підходитиме напис: „Піди в Київ і скажи, що ми виконали свій обовязок; ми згинули в обороні волі нашої Вітчизни".

Геройство юних лицарів зпід Крут було „безумне", було проти всякої „здорової логіки", бо ж не може 300 юнаків зупинити шістьтисячної орди пяних матросів. А проте, це „безумство" увійде в історію України як одна з найсвітліших її сторінок, як символ, і як приклад, найбільшого геройства і любови до батьківщини. На них будуть вчитися й виховуватися покоління. „Не має більшої любови, як життя своє віддати за друзів своїх" — написано в Святому Письмі. І це є Крути, — символ найбільшої любови до Батьківщини і найвищого виконання обовязку: смерти в її обороні. Тому Крути безсмертні. Тому це сумна річниця, в якій не треба сумувати. Бо в боротьбі за волю батьківщини жертви ніколи не будуть завеликі. А їх сума мусить дати у висліді бажану волю.

Згадуючи річницю Крут, думка летить до тих нових героїв в Україні, що йдуть слідами Крутянських лицарів та зі самозапереченням продовжують їх „безумство" в боротьбі проти того самого ворога майже в таких самих обставинах і за ту саму святу справу: визволення своєї Батьківщини. Їм просвічує невмируща ідея Крут, найвища любов крутянських героїв та найвище сповнення обовязку. І в цьому невмирущість Крут з їх перемогою в поразці.

Їх було триста. І вони своєю смертю смерть української нації перемогли. Безсмертні лицарі зпід Крут.

Микола Чубатий.

Митрополит Петро Могила та його доба

В триста-ліття смерти київського митрополита та культурного діяча (1647-1947).

II.

Мало котра доба з нашої історії як доба митр. П. Могили дає такий повчаючий приклад будуючих та руйнуючих сил серед українського народу. Ідейні одиниці підносяться на висоту ш и р о к о ї історичної перспективи українського національного життя. Вони видять, як на долоні потреби української нації, одначе їх не розуміє українська маса ведена демагогією безвідповідальних одиниць. Демагоги руйнують найкращі почини української еліти на це, щоби вкінці викликати серед слабодухів зневіру взагалі в спосібність українців стати нацією. Слабі характери заломлюються та ш у к а ю т ь пристановища на „ч у ж о м у полі".

Борикання української еліти двацятих років 17-го століття зі сліпою українською стихією мало своє повторення і в пізнішій історії України за часів гетьмана Мазепи та в часах останньої визвольної боротьби аж до наших днів включно.

Для польського уряду боротьба двох українських релігійних таборів в двацятих роках 17-го сторіччя приносила тільки багато клопоту, бо вона вічно находила свій відгомін в польських соймах та вязала руки польській державі в її закордонній політиці. Натомість польське громадянство, зокрема римо-католицька церква з Україні, користала з боротьби двох розсварених українських таборів та збільшала свій стан посідання. Поміж польською ерархією вже майже не було одиниць, що попирали б унію. Навпаки, польські ерархи в десятках звідомлень до Риму представляли, „що унія непотрібна, що треба завести в Україні „правдиве католицтво", себто латинського обряду.

Це жалюгідне положення української нації розуміли тільки люди з широким світоглядом, що становили умірковане крило й по стороні православних і по стороні уніятів. Вони стали шукати виходу із цього невиносимого положення, незвичайно шкідливого для українського народу як цілости. Вони шукали якогось порозуміння самих українців поміж собою кидаючи клич: „Щоб Русь не нищила Руси". По стороні православних представником угодового напряму був молодий господарич Петро Могила, що в році 1627 став архимандритом києво - печерського монастиря, митрополит Борецький та низка світських шляхтичів православної віри. По стороні уніятів таку саму ролю занимав митрополит Йосиф Рутський та талановитий Мелетей Смотрицький, бувший полоцький єпископ, тоді архимандрит дерманського монастиря.

Проба „погодити Русь з Русю"

Старання провідних людей тогочасного українського громадянства довести до порозуміння табор православних та уніятів параліжували непримиримі скрайні елементи на обох крилах розсвареної української нації. Ролю посередника перейняв Мелетей Смотрицький, найбільший український вчений 17-го століття, людина великого знання та горячий український патріот. Це він був автором клича „Щоб Русь не нищила Руси", треба „Русь з Русю погодити". Мелетій Смотрицький був теж автором проекту полагодження спору поміж братами, дітьми того самого народу, шляхом утворення київського патріярхату, що давав би українській церкві провідне становище у східній Европі, рівне московському патріярхатові, утвореному 1589. Київський патріярхат мав стояти у звязку з Римом, а тим самим відповідати природним культурним тенденціям українського народу, утримувати звязки зі західною Европою та раз на все духово відсепарувати український нарід від Москви та Польщі.

Така плятформа для погодження обох таборів була приємливою і для уніятів і для умірованого крила православних. Годився на неї православний митрополит Борецький, як теж уніятський митрополит Рутський. До того проекту прихилявся також Петро Могила, якого обі сторони предвиджували як кандидата на майбутнього українського патріярха по уступленні обох митрополитів, православного Борецького та уніятського Рутського.

Такий проект зроджений в умах української п р о в і д н о ї верстви мав бути обговорений на київськім соборі 1627. Собор цей, одначе, зірвали непримиримі елементи серед православних під проводом протоєрея Мужиловського, який привів собі на поміч чернь козацьку. Під адресою митрополита Борецького та архимандрита Петра Могили козаки кидали погрози, що пустять їх під дніпровий лід так, як недавно зробили з війтом Києва, уніятом Ходикою. „Буде митрополитові, кричали, буде Господарчикові (Могилі) як війтові Ходиці". Плян замирення обох сторін не повівся з вини самих українців; не повівся він теж на спільнім львівськім Соборі 1629 році, збойкотованім скрайними крилами православних та уніятів.

Петро Могила київським митрополитом.

Не діждавшися згоди, помер митрополит Борецький, до кінця життя як митрополит непризнаваний польським урядом. На митрополичий престол дістався один із непримиримих — Ісаія Копинський, який положення української православної церкви завів зовсім в безнадійне положення. Не маючи ніяких виглядів на признання з боку уряду, він разом з протоєреем Мужиловським став щораз більше орієнтуватися на Московщину, що відтручувало від нього прямо всю українську православну інтелігенцію, духовну та світську, яка ненавиділа Москву.

Зміна на польськім престолі (1632), новий сойм елекційний давав змогу поставити домагання православної української церкви успішно, одначе під умовою, що акція буде ведена осторожно, без провокування рішальних чинників польської держави. Українським православним парляментаристам уда-

Юрій Тис.

ПЕРГАМЕНИ

2)

Оповідали лісові люди про свою долю, про бої із монгольськими наїзниками, про свою силу і тайні зв'язки із світом, про свою надію і віру. Оповідали про тих, що остали дома, що не мали відваги йти у ліси. Дикі вершники в островерхих шапках і м'яких постолах впадали ніччю підступно у села. Тоді били дзвони на трівогу, а полями лягали крики. Тих, що попали в пута, тягли кудись у незнані степи, де зимою шмагали дикі сніговії по безмежних рівнинах, а літом жарило сонце далекої Монголії. Люди пропадали на віки. Ніякий голос, ніяка вістка не доходила рідних сторін.

Їхали тепер звільна, крок за кроком. Цей, що віз листа, їхав у глибокій задумі. Лічив, не міг полічити днів, від часу як покинув холмську землю послом у ломбардські міста. Далекі дні! Як крізь сон згадував венецьких достойників у чорних і пурпурових брокатах, у колірових шовкових строях із жемчужними шпадами і штилетами. Який інший світ! І що знають ці веселі італійські міста про грозу сходу, про косоокі ватаги, про хана Батія і далекого таємного Кублая, могутнього царя монголів, хана-ханів, перед ким дрожать усі, малі і великі, могутні і слабі. Що їм, тим венецьким дожам і папським кардиналам! Що їм до того, що тут у руській благословенній стороні Люципер пекло устроїв на землі. Що їм до того, що за якийсь час, за десять чи сто років і їх чекає така сама доля? Для них, суть життя, венецькі карнавали, освітлені ґондолі, гарячі італійські жінки і ночі даровані їм для розкоші під подихи солоного моря і задушливого східного вітру.

Мадонна! І герби святого Марка не вічні, і вічне місто не встоїться, коли люди гинуть ночами від таємних штилетів захисників гарячих сіньорін, висота мудрости це маскові карнавали, а щастя над щастям, вино із Ксерксесу, Сицилії чи чарівної Еспанії.

Там у тій щасливій одним днем Венеції, вершник стрінув як умовлено було, посланника Святого Отця. Розмова була коротка. Достойний кардинал у чорному брокаті збройний золотою шпадою, наче франконський лицар, провадив розмову дуже чемно. Передав пергамен із великою папською печаттю і не натякнув ні словом на зміст закритого письма.

— Массер Богданус! — кінчив розмову — Найсвятіший Отець знає, яка небезпека грядe із Сходу. Він розуміє вагу тої фортеці, руської Землі. Зберіть усі сили, моліться і задержуйте вірність Престолові Святого Петра.

Аддіо — чудова Венеціє, шляхотні сенатори, аддіо блакитне море, високі кипариси і важкі полудневі вина! Сів на коня посол короля Данила, шляхотний боярин і тисяцький Богдан з Ґвіздця та помчав домів.

Пробігав землі. Ломбардські низини, сірі скалисті Альпи, угорські степи, карпатські зелені верхи. Але коли віхав на рідні землі, ввижалися йому знову т у м а н и монгольських вершників...

Тисяцький Богдан стискав пястуки і думав. Час від часу доторкав папського перґамену, що на грудях, і згадував горді слова Данилові:

„Не осоромимо землі нашої!"

— Не осоромимо — повторяли лісові люди і зникали в теміні лісів.

Прорідилися дерева і крізь зелені проліски бачив тисяцький Богдан розлогі лагідні горби. Це була холмська земля. Їхали уже полями, мякими пісками і розлогими оброслими багнами.

Уже сонце клалося десь за ліси і розстелювало над далекими смугами зелені серпанок золотавої мякої імли, коли тисяцький станув віч на віч із кольористою групою вершників.

Кинулися радісно в обійми. Цей його друг, королівський двірський боярин, прекрасний молодець, на чолі багатої ватаги вершників. Такого не було в цілій землі!

Богдан глянув на товариство. Лови! Гасали на золотогривих українських конях молоді рицері руської землі. На грубих рукавицях з буйволової шкури сиділи закаптурені соколи. Хижі пазурі дерли тверду рукавицю, рвійні дзюби ждали жертви. Хиталися у червиних сагайдаках нетерпеливі стріли і сонце золотило ловецькі труби.

— Ех, соколи — вірли, королівські рицері! — гордо глядів на них тисяцький Богдан. — Ось майбутність, ось сила і молода кров, пружиста, невгнута.

(Кінець буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1546 РОКУ.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	327.26	112	297.02	227	59.20	345	114.40
2	228.60	113	70.39	228	80.21	346*	14.71
3	147.86	115	44.53	229	157.15	347	236.48
4	54.15	116	64.67	230	434.49	348*	149.78
5	452.59	117	171.58	231	26.04	349	38.72
6	32.88	118	124.07	232	81.90	350	234.97
7	257.91	119	47.86	233	47.02	351	76.36
8	261.05	120	290.04	234	254.25	352	151.29
9	202.07	121	253.64	235	148.81	353	363.49
10	142.87	122	54.61	236	199.95	354	17.43
11	143.07	123	183.05	237	263.05	355	74.65
12	85.15	124	121.65	238	585.58	356	18.22
13	96.17	125	214.85	239	283.34	357	70.30
14	32.53	126	105.37	241	122.43	358	67.24
15*	8.88	127	209.56	242	148.17	359*	62.53
16	89.91	128	73.28	243	92.65	360	27.22
17	81.90	129	30.14	244	24.92	361	1,676.45
18	97.75	130	656.64	245	145.05	362	114.27
19	5.97	131	10.83	246	86.51	363	121.55
20	279.77	132	153.66	247	294.48	364	422.40
21	206.64	133	186.86	248	117.64	365	69.68
22	115.22	134	110.73	249	35.82	366*	20.21
23	101.44	135	64.55	250	13.49	367	399.07
24	100.88	136	329.36	251	254.65	368	40.18
25	251.31	137	195.81	252	109.90	369	311.00
26	35.55	138	82.43	253	122.12	370	327.15
27	41.40	139	59.35	254	203.02	371	360.95
28	147.72	140	96.73	255	50.18	372	142.87
29	247.01	141	42.73	256	75.95	373	106.40
30	90.12	142	285.23	257	35.93	374	52.10
31	138.81	143*	239.06	258	41.61	375	126.87
32	29.70	144	79.31	259	308.05	376	27.41
33	139.38	145	81.95	261	40.23	377	19.96
34	36.78	146	193.79	262	77.23	378*	24.35
35*	92.20	147	1,106.92	263	51.36	379	209.43
36	188.11	148	48.01	264	122.94	380	45.62
37	277.74	150	223.23	265	110.46	381	24.43
38	322.76	151	157.42	266	193.00	382	30.87
39	437.81	152	47.11	268	134.10	383	381.82
40	30.89	154	66.90	269	28.06	384	55.00
41	20.21	155	580.36	270	325.10	385	314.65
42	202.94	156	161.42	271	123.12	386	55.19
43	68.21	157	21.46	272	5.37	387*	279.48
44	132.00	158	385.59	273	21.27	388	135.00
45	583.10	159	77.20	274	324.52	390	202.25
46	16.23	160	111.49	275	106.07	391	104.97
47	101.27	161	329.28	276	895.88	392	21.51
48	41.82	162*	81.18	277	334.72	393	74.93
49	57.85	163	257.55	278	30.55	395	53.34
50	154.61	164	381.46	279	30.62	396	87.17
51	130.17	165	63.97	280	221.26	397	78.06
52	125.68	166	43.46	281	163.10	400	131.38
53	175.12	167	251.58	282	24.46	401	67.78
54	121.36	168	220.63	283	191.23	403*	462.86
55	102.95	169	37.46	284	156.05	404	61.86
56*	315.86	170	195.70	286	100.92	405	73.70
57	175.32	172	51.44	287	97.95	406	356.64
58	227.24	173	124.30	288	289.38	407	55.02
59	282.17	174	33.82	289	51.87	409	68.78
60	43.24	175	189.28	290	104.58	410	20.96
61*	81.40	176	265.38	291	99.30	411*	36.69
62	54.18	177	137.41	292	599.29	412*	62.46
63	527.67	178	208.48	293	144.94	413	176.76
64	147.48	179	237.28	294*	99.14	414	146.98
65	212.42	180	105.28	295	194.42	415	12.44
66	86.60	181	114.15	296	867.41	416*	16.63
67	206.33	182	187.33	297	20.54	418	14.52
69	145.85	184	20.12	298	133.94	421	70.13
70	409.92	185	65.25	299*	150.85	422	46.08
71	171.60	186*	114.93	300	166.16	423*	91.92
72	77.07	187	97.67	301	189.34	424	16.00
73	123.72	188	48.28	302	27.40	426	65.08
74	72.00	190	41.56	303	113.91	427	215.56
75	193.77	191	168.52	304	82.74	428	.30
76	330.82	192	366.23	305	250.73	429	40.02
77	67.05	193	73.91	306	36.58	430*	23.78
78	88.00	194	109.79	307*	76.44	432	1,005.15
79	20.75	195	34.15	308	204.05	433	66.81
80	141.54	196	47.58	309	50.19	434	9.78
81	122.23	197	30.20	310	70.32	435	63.90
82	73.42	198	55.79	311	13.76	438	74.35
83	493.09	199	63.20	312	120.76	439*	135.58
84	57.07	200	411.73	314	31.06	440	6.43
85	288.56	201	46.32	315	20.16	441	495.69
86	168.56	202	42.11	316	521.85	442*	68.03
87	362.39	203*	32.49	317	118.56	443	33.62
89	50.73	204	1,225.34	318	143.54	445	102.93
90	245.17	205	20.90	319	85.66	446	96.22
91*	892.26	206	667.99	320	146.81	448	40.74
92	12.63	207	83.95	321	99.26	450	5.48
93	71.74	208	32.24	322	83.38	451	48.27
94	449.98	209	56.71	323	78.61	452	36.54
95	106.08	210	200.36	324	235.54	453*	29.49
96	267.28	211	239.53	325	498.40	454	11.04
97	169.46	212	66.16	326	139.68	455	6.49
98	144.72	213	285.50	327	86.13	456*	46.86
99	211.53	214	7.13	328	24.47	457	53.08
100	116.80	215	50.21	329*	64.62	458	114.25
101	44.81	216	51.71	330	271.22	459	76.37
102	450.21	217	545.62	331	121.00	460*	67.52
103	107.53	218	241.75	333	135.18	461	126.22
104	238.65	219	451.42	334	265.34	462	39.19
105	258.20	220*	146.07	335	124.54	463	8.70
106	304.04	221	831.42	336	301.38	464*	123.34
107	53.75	222	26.53	338	296.35	465*	28.56
108	117.89	223	394.26	339	139.18	466	31.71
109	226.99	224*	72.16	340	17.81	467	12.12
110	13.49	225	15.35	341	560.84	468*	113.30
111	30.23	226*	84.24	342*	411.15	469	263.28
				343	127.89	470*	36.99
				344	95.74	472*	98.73

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
473	369.00	476	152.49
474	23.91	477	228.34
475	26.65	478*	64.73

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 252.81

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення $70,819.94

* При відділах означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	7.40	221	1.66
3	2.42	225	6.77
28	8.82	230	3.81
30	9.53	234	16.50
33	6.88	237	2.68
37	16.20	243	10.94
39	24.13	245	1.06
65	14.02	257	2.84
70	3.80	274	1.49
83	2.86	275	14.56
90	11.44	278	1.15
101	2.84	284	3.37
102	2.94	286	32.87
106	7.23	298	3.05
108	3.38	305	6.82
117	4.46	316	1.41
125	2.66	321	3.73
127	3.17	328	2.01
139	2.35	334	2.28
142	8.40	335	5.31
143*	10.49	336	7.93
147	34.56	342*	23.40
151	5.15	349	5.24
170	4.94	358	1.62
181	1.57	361	2.48
185	5.46	367	3.51
206	3.96	370	5.01
209	2.62	384	28.93
216	41.20	388	9.90
217	2.74		

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення .... $ 469.97

Разом з місячних вкладок від членів	$71,289.91
Відсотки від бондів	27,950.58
Відсотки від морґеджів	5,381.55
Відсотки від членських позичок	1,255.95
Чинш з реальностей	4,489.00
Прихід друкарні і книгарні	8,199.35
З продажі книжки Ukraine — Submerged Nation	23.75
З продажі книжки Ukrainian Literature	16.00
З продажі книжки Shevchenko—Poet of Ukraine	32.00
З продажі ювілейної книги	12.00
З продажі платничих книжечок	2.20
Зворот виплаченої нагороди лікарям за членів з молодечого департаменту до адміністр. фонду старших членів	9.00
Зворот виплаченої нагороди за нових членів молодечого департ. до адміністрац. фонду старших членів	1,190.50
Зворот виплаченої нагороди відділовим секретарям за членів з молодечого департаменту до адміністр. фонду старших членів	1,466.07
Зворот виплаченої запомоги з фонду запомогового	40.00
Уневажнена дивіденда за суспендованих членів	56.91
Перенос резерви за переписаних членів з молод. департаменту до дорослих членів	1,695.00
Перенос інших фондів з молодечого департаменту	3.00
Піднесено вартість інвестицій в бондах	50.65
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах	2,186.38
З переносу на обниження вартости інвестицій в реальностях	6,000.00
З переносу на обниження вартости машин в друкарні	1,075.83
Сплати морґеджів	14,220.41
Сплати членських позичок	4,985.73
Зворот виплаченої оплати за лайсенс	20.00

Сирітські части по бл. п.:

в. 91 Гунька Тома	906.09
в. 94 Курчак Іван	666.95
в. 218 Лунів Петро	37.08
в. 345 Демян Федор	500.00
в. 364 Булоний Петро	190.00

Разом $153,951.89

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Лабовський Іван	$ 1,000.00
в. 24 Клодзінський Мих.	500.00
в. 24 Клодзінський Мих.	277.00
в. 36 Ґерегаль Ева	500.00
в. 52 Коваль Евдокія	500.00
в. 81 Бернадин Йосиф	1,000.00
в. 90 Ревацький Мартин	1,000.00
в. 91 Гунька Тома	1,000.00
в. 94 Курчак Іван	666.95
в. 96 Тораніцький Йосиф	1,000.00
в. 99 Сенюк Кирило	750.00
в. 101 Кловании Іван	1,000.00
в. 103 Михайлишин Микола	1,000.00
в. 192 Сичик Параскевія	500.00
в. 193 Нестор Катерина	250.00
в. 204 Волинець Йосиф	1,000.00
в. 204 Лесняк Андрій	500.00
в. 218 Лунів Петро	500.00
в. 239 Малина Іван	1,000.00
в. 280 Олійник Петро	750.00
в. 288 Копчук Лука	1,000.00
в. 288 Кішшан Катерина	1,000.00
в. 305 Самусь Софія	1,000.00
в. 342 Скочипець Андрій	500.00
в. 345 Демян Федор	500.00
в. 352 Ковальчук Онуфрей	1,000.00
в. 361 Романишин Стефан	1,000.00
в. 364 Булоний Петро	190.00
в. 368 Шаравара Яким	2,000.00
в. 369 Олексин Петро	500.00
в. 385 Касан Петро	1,000.00
в. 391 Циран Розалія	500.00
в. 403 Чорна Марія	1,000.00
в. 403 Клапач Стифан	500.00
в. 403 Міханцьо Михайло	1,000.00
в. 414 Жабська Баґдалина	500.00
в. 440 Рогожовський Микола	50.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням платним за життя (Ендавмент)

в. 25 Сіроцький Дмитро	1,020.00
в. 97 Остаф Михайло	1,000.00
в. 97 Гайда Маріон	1,000.00
в. 97 Тетла Пелаґія	1,000.00
Грошеві звороти	2,763.53

Обниження вартости інвестицій в бондах (decrease by adjustment)	2,121.15
Обниження вартости інвестицій в реальностях (decrease by adjustment)	5,383.46

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 108 Кокотайло Йосифина	169.99
в. 112 Прокопенко Розалія	129.40
в. 288 Коростенська Сабіна	290.00
в. 332 Смоляр Серафин	98.82
в. 341 Спітковський Олекса	104.00
в. 361 Посід Дмитро	283.33

Інші виплати сирітського фонду:

Обниження вартости інвестицій в бондах (decrease by adjustment) 13.17

Виплати з народного фонду:

Український Конгресовий Комітет на видавництва	1,000.00
Видання книжки „Україна"	186.13

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 252.81

Виплати фонду обезпеки інвестицій і смертности (Contingent Fund):

Обниження вартости інвестицій в реальностях (decrease by adjustment) 116.54

Запомоги з запомогового фонду:

в. 7 Пласконос Павло	25.00
в. 7 Рош Франко	25.00
в. 8 Квецін Текля	25.00
в. 10 Глива Ілько	35.00
в. 23 Пастух Андрій	25.00
в. 29 Малищак Іван	35.00
в. 31 Вайда Анна	25.00
в. 51 Іванцік Іван	50.00
в. 76 Ціш Семен	25.00
в. 85 Когут Теодор	20.00
в. 86 Похна Іван	35.00
в. 86 Шайка Олекса	35.00
в. 90 Скольский Василь	35.00
в. 102 Кіба Розалія	25.00
в. 102 Мохнач Василь	35.00
в. 102 Труш Йосиф	35.00
в. 104 Стецишин Михайло	75.00
в. 104 Мильникевич Розалія	30.00
в. 109 Ґалайда Петро	35.00
в. 112 Кирик Анна	25.00
в. 123 Москалик Марія	20.00
в. 124 Карпин Іван	30.00
в. 145 Сливчук Роман	35.00
в. 147 Шурин Йосиф	35.00
в. 155 Проць Анастазія	25.00
в. 159 Федоришин Матвій	35.00
в. 164 Котовська Варвара	25.00
в. 168 Космина Софія	25.00
в. 168 Раб Гаська	25.00
в. 168 Бородецький Панько	25.00
в. 168 Дзюбак Василь	35.00
в. 168 Гізий Климентій	25.00
в. 168 Стек Микола	35.00
в. 168 Тимків Софія	25.00
в. 200 Миськів Анна	25.00
в. 204 Лесняк Андрій	35.00
в. 204 Палюга Ксеня	25.00
в. 206 Зелененький Дмитро	25.00
в. 206 Ферман Юлія	25.00
в. 211 Каралюш Марко	35.00
в. 211 Баргель Марія	50.00
в. 217 Костів Іван	35.00
в. 219 Вакулівський Василь	35.00
в. 221 Галан Стефан	30.00
в. 227 Копильчак Михайло	35.00
в. 227 Медвідь Іван	30.00
в. 230 Скубяк Марія	25.00
в. 241 Фірман Кароліна	25.00
в. 242 Тхорик Василь	35.00
в. 276 Хлиста Теодор	35.00
в. 276 Глиста Петро	35.00
в. 276 Фук Андрій	50.00
в. 276 Баландят Марія	20.00
в. 293 Курись Анна	20.00
в. 295 Судомир Михайло	35.00
в. 307 Аркатин Нелі	25.00
в. 308 Попоринська Анна	25.00
в. 310 Томчук Бетрініця	25.00
в. 316 Кучмій Семен	35.00
в. 323 Левусь Пелагія	25.00
в. 323 Янчишин Дмитро	35.00
в. 326 Колодій Микола	35.00
в. 348 Мельник Марія	25.00
в. 362 Кревиць Йосиф	30.00
в. 364 Мураль Андрій	40.00
в. 371 Ґрентусь Марія	25.00
в. 385 Весоловська Розалія	25.00
в. 400 Сімовський Михайло	35.00
в. 406 Духник Іван	25.00
в. 407 Маркевич Марія	25.00
в. 407 Овсяник Параскевія	25.00
в. 413 Лучан Анна	25.00
в. 421 Батюк Марія	20.00
в. 477 Проскурняк Ольга	75.00

Інші виплати запомогового фонду:

Обниження вартости інвестицій в бондах (decrease by adjustment)	52.06
Обниження вартости інвестицій в реальностях (decrease by adjustment)	500.00

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода для відділових секретарів за четвертий квартал 1946	11,981.61
Виплати друкарні і книгарні	8,024.50
„Свобода" за орґан	3,900.00
Нагорода за нових членів	2,354.00
Платня головного уряду	1,249.95
Платня помічних сил	855.47
Чинш за офіси	625.00
Бонди головного уряду	506.25
Кошти подорожі організаторів	[illegible]
„Свобода" за праці і друки	354.68
Лікарі за нових членів	276.50
Кошти подорожі і репрезентації	210.80
Кошти правні	136.90
Видатки канцеляр. на пошту	111.87
Спортова акція	[illegible]
Головний лікар за четвертий квартал 1946 р.	50.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	41.54
Телефон	35.43
Асекураційні департ. за дозволи (лайсенси)	24.88
Канцелярійні прибори	21.88
Оголошення	10.00
Вода	5.25
Оправа місячних книг	4.80
Асекураційні журнали	4.16
Податок за канадійські чеки	10.46
Федеральний і стейтовий податок за помічні сили	115.26
Федеральний податок за помічні сили	31.42
Обниження вартости машин в друкарні У. Н. Союзу (depreciation)	1,075.83

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях 1,398.80

Інвестиції готівки:

Позички членам	1,570.95
Піднесено вартість інвестицій в бондах	50.65
Разом	$83,215.56

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем листопада 1946 року осталася	$461,461.25
Прихід за грудень	153,951.89
Разом	$615,413.14
Розхід за грудень	83,215.56
Готівка з кінцем грудня 1946 року остається	$532,197.58

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 532,197.58
Морґеджі	939,993.67
Бонди	6,090,269.36
Реальности	239,500.00
Позички членам	414,631.13
Друкарня	6,192.51
Разом	$8,222,784.28

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$7,591,334.37
Посмертний фонд старого роду обезпечення	75,952.77
Адміністраційний фонд	212,218.11
Резервовий фонд	14,565.73
Запомоговий Фонд	121,667.89
Народний фонд	5,495.45
Конвенційний фонд	8,648.97
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	93,812.85
Фонд Згоди Братств	14,671.62
Сирітський фонд	84,416.52
Разом	$8,222,784.28

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
99	2.22	147	21.38	202	2.70	246	27
100	2.95	148	2.70	204	109.80	247	5.85
102	11.03	150	21.60	205	2.25	248	9.00
103	2.70	151	4.73	206	12.56	250	1.35
104	67	155	10.15	207	2.03	251	9.45
105	2.63	156	8.10	208	1.35	252	8.48
106	1.90	157	45	210	90	253	5.63
107	85	158	7.43	211	5.63	254	7.43
108	68	159	2.93	212	3.85	255	2.95
109	5.85	160	3.15	213	5.85	256	2.70
110	2.70	161	2.93	214	23	257	45
112	8.53	162*	46	215	45	258	1.80
115	25	163	3.38	217	17.10	259	10.35
116	7.65	164	33.98	218	2.25	261	3.60
117	1.80	165	6.97	219	21.15	262	6.75
118	4.75	167	4.50	220*	7.65	263	68
119	1.58	168	2.03	221	34.20	265	2.70
120	5.85	169	68	222	2.48	266	6.30
121	9.90	170	9.68	223	15.30	268	2.93
122	4.50	172	3.15	224*	8.56	269	90
123	2.70	173	2.23	225	14.63	270	6.08
124	4.28	174	2.03	227	1.35	271	5.40
125	7.88	175	3.85	228	2.05	272	1.80
126	4.73	176	8.55	229	5.40	273	1.80
127	7.20	177	3.15	230	13.73	274	10.58
128	90	178	3.15	231	45	275	1.58
130	19.25	179	13.08	232	2.03	276	15.10
132	90	180	10.13	233	4.03	277	18.68
133	1.15	181	90	234	4.50	278	1.13
135	1.58	182	2.48	235	5.40	279	3.38
136	8.78	185	6.03	236	5.85	280	4.95
137	8.10	186*	13.23	237	6.75	281	24.30
138	3.38	187	90	238	42.30	282	2.48
139	1.26	188	3.60	239	30.40	283	7.45
140	4.48	191	6.30	241	90	284	1.35
141	1.13	192	4.28	242	13.73	286	1.35
142	8.10	193	2.00	243	2.70	287*	2.25
143*	6.30	198	25	244	45	288	4.73
144	4.28	199	2.70	245	1.35	289	2.70
145	4.59	200	15.30				
146	45	201	1.35				

(Докінчення на стор. 4-тій).

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	6.30	51	3.15
2	6.30	52	9.90
3	2.05	53	1.58
4	1.35	54	2.40
5	9.00	55	2.70
6	90	56	5.65
7	16.20	57	10.85
8	7.88	58	2.95
9	9.00	59	4.50
10	45	60	1.13
11	9.00	61	8.78
12	68	62	2.25
13	3.15	63	23.40
14	2.03	64	4.50
15*	50	65	6.25
16	3.38	66	7.20
17	5.63	67	3.15
18	68	69	90
20	4.30	70	6.08
21	5.85	71	3.15
22	3.15	72	1.25
23	1.35	73	2.70
24	3.15	74	2.93
25	4.05	75	6.10
26	1.80	76	7.65
28	8.10	77	3.38
29	3.15	78	3.60
30	5.62	79	1.15
31	1.15	80	2.25
32	45	81	1.60
33	6.98	82	2.70
34	1.80	83	4.95
36	10.12	84	7.28
38	5.40	85	14.40
39	17.33	86	5.85
40	1.13	87	7.43
41	1.58	89	20
42	3.83	90	12.60
43	2.55	91*	22.10
44	2.93	92	2.25
45	11.03	94	10.35
46	45	95	1.35
47	4.05	96	13.05
48	4.95	97	7.03
50	6.07	98	4.50

лося здобути деякі успіхи, які одначе і в малій частині не могли рівнатися можливим користям з угоди плянованої Мелетієм Смотрицьким на плятформі утворення київського патріярхату.

Православні дістали в засаді від нового короля згоду на обновлення київської православної митрополії та на трьох епископів: у Львові, Перемишлі та Луцьку. Річ природна, що митрополитом не міг бути дотеперішний митрополит Копинський, тому православна шляхта таки у Варшаві на соймі вибрала митрополитом архимандрита Петра Могилу та 1633 висвятили його на митрополита київського. Був це частинний успіх українських православних, але це була поразка справи солідарности української нації, бо під церковним оглядом польський уряд стверджував її розбиття на два табори, що дальше зі собою воювали за епископства, парохії, церкви та монастирі. Боротьба дальше ослаблювала українську націю; релігійна справа в Україні ставала дальше предметом клопотів уряду та самого українського громадянства. Тому провідні люди зпоміж українських православних та уніятів й дальше шукали порозуміння поміж собою зі щораз слабшими виглядами на успіх. Поміж тими, що аж до смерти шукав згоди, був теж митрополит Петро Могила.

(Докінчення буде).

ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ У. Н. СОЮЗУ В ШІКАҐО, ІЛЛ.

просимо прийти обовязково на

РІЧНІ ЗБОРИ

ДОМУ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ, 843 N. WESTERN AVE.

В НЕДІЛЮ, 2-ГО ЛЮТНЯ (FEBRUARY 2, 1947)

в годині 2-гій пополудні.

Між іншими справами будемо обговорювати справу самого будинку як також буде вибір нової Дирекції на 1947 рік.

На зборах можуть бути приявні також і члени-союзовці, але без права голосу.

М. Баран, секр.

УВАГА! РАЧЕСТЕР І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СТАРАННЯМ ТОВАРИСТВА ЗАПОРОЗЬКА СІЧ
ВІДДІЛ 367 УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
: відбудеться :

БАЛЬ-ТАНЕЦЬ

В СУБОТУ, 1. ЛЮТНЯ (FEB. 1, 1947)
В САЛІ УКР.-АМЕР. КЛЮБУ
ПРИ WILSON & HUDSON AVENUES.
Початок у годині 7-мій ввечір.

Товариство Запорозька Січ запрошує всіх громадян прийти та весело забавитись.

Заряд Товариства.

УВАГА! НЮ ЙОРК! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВ. ДНІСТЕР, відділ 361 Українського Народного Союзу,
: буде мати :

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 29. ЧЕРВНЯ (JUNE 29, 1947)

Тому отсим просимо українські національні Товариства і Братства здержатися від влаштування на цей день всяких імпрез, за що Тов. Дністер буде дуже вдячне.

Стефан Левко, рек. секр.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У.Н.С.

(Докінчення з 3-тої сторони)

Відділ	Заплатив
290	45
291	5.65
292	15.52
293	9.68
295	5.18
296	13.95
297	20
298	23
299*	6.76
300	2.03
301	2.93
302	45
303	5.17
304	8.10
305	6.53
306	90
308	3.15
309	1.80
310	2.02
311	1.58
312	2.40
313	2.05
316	9.00
317	4.05
318	2.70
319	4.95
320	5.40
321	4.05
323	2.95
324	13.50
325	3.38
326	2.70
327	90
328	45
329*	1.00
330	8.55
331	4.50
333	3.35
334	9.45
335	2.50
336	5.75
338	10.35
339	2.50
341	26.55
342*	7.20
343	1.13
344	1.80
345	6.53
346*	96
347	[illegible]
349	3.15
350	6.05
351	1.60
352	5.20
353	2.93
355	2.25
356	1.55
357	1.80
358	5.40
359*	3.60
361	92.95
362	3.85
363	6.30
364	7.65
365	2.03
366*	1.50
367	5.40
368	25
369	19.15
370	1.58
371	19.60
372	1.35

Відділ	Заплатив
373	1.13
374	2.70
375	4.73
376	1.13
378*	2.25
379	3.15
380	6.08
381	1.35
383	13.05
384	1.58
385	10.35
386	1.35
387*	18.30
388	8.10
390	12.83
395	3.60
396	1.13
397	90
400	6.53
401	1.57
403*	4.06
404	1.35
405	25
406	19.15
407	1.35
409	2.48
410	1.15
412*	45
413	2.70
414	7.65
415	2.70
416*	45
418	2.93
421	2.70
422	9.67
423*	8.10
424*	1.13
426	1.80
427	16.20
429	3.40
430*	2.25
433	45
438	4.50
439*	17.25
442*	1.58
443	11.25
445	3.15
446	18.45
448	1.58
450	1.80
452	3.15
453*	68
454	90
456	6.50
457	2.03
458	3.60
460*	1.80
461	6.53
462	2.02
463	1.35
464*	2.76
466	90
467	1.13
468*	4.95
469	14.40
470*	6.75
473	14.40
475	1.13
476	2.70
477	68
478*	2.00

З місячних вкладок від членів обезпечених у клясах 1, 2 і 3 .... $2,305.73

Відділ	Заплатив
1	3.74
2	7.39
3	7.97
5	50.55
7	18.20
8	7.71
11	21.30
13	21.21
14	36.12
15*	1.60
16	3.40
17	24.38
19	4.79
20	27.75
28	2.02
33	28.42
34	82
37	3.72
38	30.11
39	36.08
42	5.19
45	38.79
47	78.41
48	7.08
49	50.60
50	1.75
51	5.43
52	7.86
53	7.85
54	8.48
55	89.13
56	9.43
57	4.70
58	78.94
59	66.17
60	6.86
62	33.07
63	45.71
64	3.38
65	5.58
66	2.02
70	15.49
71	13.40
72	1.04
74	5.66
75	51.09
76	1.73
77	18.70
78	[illegible]
82	4.76
83	10.94
84	25.14
85	6.83
89	93
90	14.18
91*	7.32
94	48.19
96	22.87
97	1.54
99	14.48
102	12.64
103	12.15
104	16.58
105	4.69
106	36.85
108	77
109	83
112	23.55
[illegible]	[illegible]
118	[illegible]
119	4.97

Відділ	Заплатив
120	4.23
121	15.71
122	2.06
123	1.54
125	28.92
126	25.79
127	5.73
128	14.70
130	28.25
132	13.40
134	2.47
135	2.10
137	6.02
138	14.31
139	2.68
140	17.38
142	74.97
143*	3.97
144	5.79
145	16.13
146	26.41
147	19.44
150	25.06
151	43.51
152	22.54
155	45.08
156	14.73
157	1.86
158	3.26
160	1.54
161	13.14
163	170.73
164	17.89
165	1.54
167	1.86
170	3.75
174	44.91
175	17.73
176	3.79
177	98.91
178	12.33
179	77.31
180	12.78
182	4.89
196	10.52
187	7.69
191	13.02
192	51.52
194	2.00
196	7.50
200	72.36
201	1.84
202	7.92
204	212.10
206	127.33
210	1.04
211	4.01
213	2.76
215	15.99
217	78.48
218	11.27
219	82.48
220*	102.87
221	52.97
223	6.50
226*	3.72
227	2.71
229	4.03
230	45.41
232	6.86
233	5.14
234	36.58

Відділ	Заплатив
235	2.49
236	12.60
238	46.04
239	5.76
243	3.29
244	2.71
245	7.02
247	93
248	11.02
250	34.34
251	8.90
252	21.10
254	40.15
255	3.98
256	5.74
259	17.97
261	4.17
262	1.89
264	30.68
265	14.30
266	8.48
268	44.52
269	1.57
270	3.48
271	3.72
273	23.07
274	22.33
275	3.74
276	48.70
277	29.25
279	77
281	41.96
282	82
283	60.30
284	36.39
287*	29.74
288	1.90
289	22.83
290	4.62
292	122.01
293	76.05
294	21.05
296	6.05
298	5.62
299*	22.81
300	2.00
301	36.02
304	1.81
305	4.94
306	1.54
309	77
310	1.01
312	3.82
313	4.55
316	173.75
317	3.10
318	49.38
319	16.74
321	31.34
322	3.40
324	25.88
325	41.46
326	96
327	22.91
329*	37.84
330	91.81
331	49.09
334	3.06
335	11.15
336	32.14
338	3.69
339	8.02
341	242.95
342*	15.00
343	30.01
344	4.62

Відділ	Заплатив
345	1.54
347	44.76
350	1.88
351	6.06
352	2.31
357	3.85
361	370.11
362	11.44
364	7.22
365	3.08
367	22.40
368	4.90
369	38.71
370	18.31
371	1.97
372	14.70
373	18.80
374	13.90
375	15.01
376	2.18
378*	1.93
379	77.08
380	13.86
383	28.33
385	1.86
386	4.31
388	4.75
390	33.94
391	44.33
393	35.81
394*	98
396	2.87
397	12.81
400	5.67
401	11.06
403*	14.79
405	2.22
406*	3.77
410	3.84
412*	17.92
413	16.37
414	148.61
421	7.28
423*	11.36
425	20.46
427	26.45
428	21.55
433	4.38
438	3.27
439*	36.66
440	2.71
441	162.01
445	14.78
446	26.80
451	15.04
452	4.00
453*	3.23
454	13.10
456*	7.92
457	3.51
458	31.35
459	16.13
461	52.01
462	5.74
464*	29.51
465*	24.96
466	7.97
468*	45.54
469	122.07
472*	4.80
473	343.93
474	24.24
475	1.09
476	3.95
478*	28.25

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 4 і 5 .... $7,313.41

* При відділах означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Разом з місячних вкладок від членів	$9,619.14
Відсотки від бондів	2,898.07
Відсотки від моргеджів	264.20
Відсотки з банку	32.30
Сплати моргеджів	405.43
З переносу на обниження вартости в бондах	281.37
Піднесено вартість інвестицій в бондах (increase by adjustment)	2.31
Разом	$13,502.82

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 266 Ференц Антін	$ 12.50
в. 286 Шимон Михайло	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	1,461.31
Грошеві звороти	433.53
Обниження вартости інвестицій в бондах (decrease by adjustment)	280.87

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода для відділових секретарів за четвертий квартал 1946 року	1,831.59
Нагорода за нових членів	1,544.50
Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Платня помічних сил	568.08
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	231.69
„Свобода" за праці і друки	149.99
Федеральний і стейтовий податок за помічні сили	36.78
Видатки канцеляр. на пощту	25.00
Федеральний податок за помічні сили	16.90
Лікарі за нових членів	12.00
Перенос інших фондів з молодечого департ. до фондів старших членів	3.00
Обниження вартости інвестицій в бондах	50

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	2.31
Разом	$7,712.55

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем листопада 1946 року осталася	$38,963.24
Прихід за грудень	13,502.82
Разом	$52,466.06
Розхід за грудень	7,712.55
Готівка з кінцем грудня 1946 року остається	$44,753.51

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 44,753.51
Моргеджі	53,280.57
Бонди	644,582.46
Разом	$742,616.54

Стан довжний:

Посмертний фонд	$689,649.92
Адміністраційний фонд	52,934.32
Разом	$742,616.54

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Свято Злуки Українських Земель та Свято Крутів.

Старанням Організації „Чорноморська Січ" та ін. активних провідників М. Петришина, Гузара та інших, українська громада в Джерзі Сити відсвяткувала дня 26-го січня річниці Злуки Українських Земель та бою під Крутами. Свято відбулося в Народньому Домі і мало початися в год. 6:30 вечері, але почалося з традиційним одногодинним запізненням.

На програму Свята зложилися: вступне слово М. Петришина, промова-реферат д-ра Л. Цегельського і розповідь з особистих переживань і вражень в Україні новоприбулого до Злучених Держав скитальника-священика, виступ оперової співачки Марії Полиняк-Лисогір, з Ольгою Дмитрів при фортепіяні, трьох деклямацій виголошених Вірою Ляхоцькою, Іллиною Гріца та Миколою Поповичем і виступ чоловічого співочого гурта.

В програмі на окрему увагу заслуговують виступи двох промовців та оперової співачки. Запрошений з Филаделфії д-р Лонгин Цегельський, як бесідник та ще й на тему історичного проголошення Соборности Українських Земель в 1919-ому році, якого сам був співучасником і співтворцем, не потребує оцінки. На тлі історичних подій під час Визвольних Змагань в 1917-20 рр., бесідник ясно й красноречиво представив дальший розвиток подій в Україні аж до сьогодні та поробив відповідні висновки на майбутнє. „Не знаю — говорив бесідник — чи мені самому ще доведеться побувати на могилі мого батька в Камінці Струмиловій, чи почую щераз дзвони Софійського Собору в Києві, чи побачу ще Дніпро. Але я вірю, що Україна буде вільна. Бо підвалини її волі поставлені на скалі трупів, сполоканій морем крови. І хоча довго ще триває процес будівлі, то тим величавішою і тим тривкішою буде сама будівля: вільна Самостійна, Соборна Українська Держава". Виступ д-ра Л. Цегельського, що його всі вислухали з найбільшою увагою, залишив глибоке враження в усіх присявних.

Виступ другого бесідника, б. скитальника, був дуже інтересний, але не цілком відповідав характерові Свята і був рівночасно задовгий.

Пісні у виконанні Марії Полиняк-Лисогір були найкращими точками у програмі й вони були б такими не тільки в Джерзі Сити. Вона відспівала Гайворонського „Через річку", Заремби „Соловейка" та в другій частині програми Гайворонського „Колискову" і „Думу". Її сильний, а при цьому чистий, мягкий і ніжний сопран, велика скаля голосу та легкість і перфектне вміння користуватись нею, чудові виконання пасажів, бездоганна дикція, досить глибоке відчуття змісту пісень та їх передача і сама постава співачки могли б задовольнити кожного слухача. Слухаючи пісень Марії Полиняк-Лисогір, ви забували, що сидите в невеликій залі Українського Народного Дому в Джерзі Сити і вам здавалося, що ви слухаєте найкращих мелодій світової слави співачки в Метрополітан Опері. Вмілий фортепяновий супровід Ольги Дмитрів дав свою частину вкладу в цей справжній „музичний пир", що його зготовила Марія Полиняк-Лисогір своїми піснями українській громаді в Джерзі Сити.

Деклямації вийшли меньш-більш, а „співочий гурт" і сам не мав жадних претенсій: заспівали, як уміли. Проте, жалко, що Джерзі Сити, яке з давніх часів має свою співочу славу, не спромоглося на підготовку хорових точок, тим більше, що можливостей не бракує.

Під час перерви в програмі була переведена збірка, що дала у висліді $140.70. Отже була одною з найслабших „точок".

— ан.

Мудра людина передумає над цим, чого вона хоче, а дурна думає про це, що вона вже має. Мудра людина є щаслива тоді, коли почує самовдоволля, а дурна щаслива тоді, коли їй удасться викликати оплески у своїм оточенні. — Джозеф Адисон.

ЛИСТУВАННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

Йосиф Витинок, Раквил, Конн. — Як інші, так і Ви повідомляєте, що газета приходить неправильно. Значить у нас, в адміністрації, Ваша адреса правильно записана і ми висилаємо кожне число якслід. Коли на пошті сказали Вам, що віддають газету, як лише вона прийде, то це дивно звучить. Радимо ще раз запитатися, але вже головного урядовця.

Т. Косар, Торонто, Канада. — Пишете: „Члени нашого відділу жалуються, що „Свобода" не приходить регулярно. Часом нема цілий тиждень, а ні одної, а часом чотири наraз".

У цій справі написав нам **Е. Дудра** з Торонта таке: „Я старався провірити цю справу в Торонті серед передплатників „Свободи" і у висліді переконався, що „Свобода" на ціле Торонто однаково приходить, хотяй трапляються рідкі випадки, що дехто стримує число пізніше один день. Тому приходжу до переконання, що в цім випадку вина лежить по стороні торонтонської пошти. Гірше буває з іншими містами, як у Форт Вилйем і Порт Артур. Не треба підчеркувати, що на тім терпить „Свобода".

Після такого вияснення гром. Дудри ми можемо порадити, щоб кожний передплатник особисто інтервеніював на пошті у своїй місцевості чи поштовій окрузі і не давав себе заспокоїти чим небудь. Треба доходити свого права до кінця.

А. Саватюк, Гестингс он Гудсон. — Пише: „Газета з пятниці 10. січня прийшла аж ві второк 14. січня, то було тоді разом дві і не знаю як читати..." Радимо поспитатися листоноша, чому він так зробив, що дві газети разом приніс.

А. Станиславівський, Ню Йорк. — Пишете, що не маєте терпеливости, бо газета не приходить на час і отримуєте найвище два числа на тиждень. — Це вказує, що ми висилаємо газету на добру адресу, і треба звернутися до поштового уряду за вияснення, чому він так робить як Ви пишете. Наша пошта в Джерзі Сити каже, що не має права вмішуватися до інших поштових урядів і лише має обовязок висилати газету зі своєї місцевости.

Іван Балабан, Арнолд, Па. — Ваша жалоба так: „Вже від довшого часу „Свобода" як не спізнається, то нараз вам привалить дві-три. Тоді сідай Іване, кидай все, а читай аж три числа. Це третій з ряду тиждень, як я отримав одно число, а другого два і такий то бизнес з українськими газетами". — Як Ви думаєте, що то листонош нарочно так робить, то підіть на пошту і скажіть це урядникові. За свої права треба постояти, бо інакше кожний буде Вас легковажити. А може то якісь вороги втиснулися до поштового уряду і хочуть справді викинути Вашу газету, тоді тим більше треба свого права припильнувати.

Анастазія Януш, Ню Йорк; Н. Сулима, Раквил, Конн.; Михайло Лизогуб, Нантикок, Па.; А. Настюк, Юніон, Н. Дж. — З Ваших зажалень виходить таке саме, як з зажалення п. Балабана з Арнолд. Треба так поступити, як ми радили повище.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Помер у Ню Йорку в 53. році життя член Укр. Зап. Тов. Дністер, від. 381 У. Н. Союзу

АНТІН КАРАБІН.

Покійний походив з м. Бібрка, Західня Україна. Був жертволюбний і дорожив українською організацією. Був самітний і з поза найближчої родини Микола Юшкевич призначив своїм додатковим опікуном по смерти Укр. Зап. Тов. Дністер.

Похорон відбудеться в четвер, 30. січня 1947, в год. 9:30 рано, з похоронного заведення Ів. Бунько, 437 Іст 5. ул., Н. Й. Сіти, до церкви св. Юра.

Просимо всіх членів вільних від праці прийти на похорон та віддати останню прислугу. — В. Й. П.!

П. Кучма, секр.

ПОШУКУЮТЬ

WASYL LEVICKI пошукує в дуже важній справі **МИХАЙЛА і НИКОЛУ БЛАКИТА** з села Жуків, повіт Любачів. Мають находитися в окрузі Ню Йорку. Хто би про них знав, або вони самі, прошу зголоситися на адресу:

WASYL LEVICKI
13415 Hitchingham Rt., Milan, Mich.

АННА ЯРМОЛА пошукує вуйка **ІВАНА КОЛЮХ** з Кристинополя, п. Сокаль, який має жити десь у Ню Йорку. Голоситись на понижчу адресу: 23-

WASYL DAWYDIW,
Great Meadows, N. J.

ТАРЗАН ч. 1526. Доглядачки не стало.

FINDING NURSE MARY HAD ESCAPED, ZAGRU RUSHED OUT TO GIVE THE ALARM---

BUT A MOVEMENT ABOVE CAUGHT HIS GAZE.

THE NEXT MINUTE THE ENRAGED GUARD WAS FREE. "SHE HAS GONE TO YOUR DEN, ZAGRU," HE GASPED— "FOR THE SERUM!"

A HALF HOUR LATER, WHEN TARZAN AND THE DOCTOR ENTERED THE DEN, MARY HAD VANISHED.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Побачивши, що мед. сестра Марія втікла, Загру вибіг, щоб заалярмувати кого треба...

Одначе його увагу прикував якийсь рух над його головою.

Наступної хвилини озлоблений сторож був звільнений. „Вона пішла до твоєї кривки, Загру, щоб дістати сировату" — простогнав він.

Пів години пізніше, коли Тарзан і доктор увійшли до кривки, Марії не стало.